

‘Ik ben altijd een oorlogskind gebleven. Dan ben je opgejaagd, je hebt geen vaste plek’

Mevrouw Kockx-Wariki

‘Ik ben mevrouw Kockx-Wariki, uit Indonesië. Mijn vader kwam zelf uit Nieuw-Zeeland. Ik was 10 jaar toen ik mijn ouders verloor door de oorlog. Toen ben ik mijn eigen gang gegaan. Trekken, overal naartoe, maar zonder doel. Alleen maar overleven. Ik was toen alleen. Mijn moeder en de andere kinderen waren meegenomen, door wie wist ik niet. Het was een Japanse strijd, dus dan wist je niks. Ik ging spelen bij de rivier en ik kwam thuis. Er was niemand, wel hoorde ik alleen maar schieten, overal. Verder wist ik niks. Als je een kind bent, besef je dat niet. Tien jaar was ik, dan besef je dat niet. Toen wachtte ik. Alles was leeg voor het huis, toen kwam ik binnen. Ik vond het raar dat het zo stil was. Ik dacht: mama en de rest komen straks wel thuis. Maar dat was niet zo.

Je weet niet wat het is

Ik ben naar mijn tante in *Magelang* gegaan, de volgende dag. Ik was alleen gaan slapen, wel een beetje bang natuurlijk. Maar ik was niet echt welkom, zij waren ook bang dat er

iemand achter mij aan kwam. Dat weet je nooit allemaal. Toen moest ik slapen bij hen in de wc. Dat moest maar, vanwege ontdekking of zo. Ik besef het pas de laatste jaren. Ik wist niet wat oorlog was eigenlijk. Het is heel ernstig, maar je weet niet wat het eigenlijk is. Daarna ben ik weggegaan en ben ik gaan werken als kindermisje. Als je maar wat te eten krijgt, dat is het voornaamste. Daar heb ik zeker een jaar of twee, drie gewerkt. Ik zorgde voor mezelf en ik moest kinderen verzorgen. Ik kreeg wel salaris, nou ja, zakgeld. En ik heb twee keer kleren gehad. Verder had ik niks. Na 43 jaar kwam ik er pas achter wat er met mijn ouders is gebeurd. Dat was in 1992. Ik ben getrouwd, met Kockx. Hij was verliefd op mij en toen zijn wij getrouwd en naar Holland gegaan. Ik heb hem in Indonesië ontmoet. Dat was wel leuk, maar die ouders waren niet zo leuk. Omdat ik een vreemd meisje was, van de straat. Dan dachten die ouders ook: hoe kan dat nou. Maar later kwam pas de ontdekking dat ik nog alles heb eigenlijk.

